# İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ (Tebliğ: 2012/9)

17.05.2012 Tarihli 28295 Sayılı Resmi Gazete- İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ (No: 2012/9)

17.05.2012 Tarihli 28295 Sayılı Resmi Gazete

## TEBLİĞ

Ekonomi Bakanlığından:

### İTHALATTA KORUNMA ÖNLEMLERİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2012/9)

#### Kapsam

**MADDE 1 –** (1) Bu Tebliğ, 6/4/2012 tarihli ve 28256 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin 2012/3 sayılı Tebliğ ile başlatılan ve 10/5/2004 tarihli ve 2004/7305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Korunma Önlemleri Hakkında Karar ve 8/6/2004 tarihli ve 25486 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Korunma Önlemleri Yönetmeliği çerçevesinde yürütülen soruşturma sonucunda alınan kararı içermektedir.

#### Soruşturma

**MADDE 2 –** (1) Ekonomi Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülerek tamamlanan soruşturma sonucunda ulaşılan bilgi ve bulguları içeren sonuç raporu EK I'de yer almaktadır.

#### Karar

**MADDE 3 –** (1) İthalatta Korunma Önlemlerini Değerlendirme Kurulu, 36.05 gümrük tarife pozisyonunda (GTP) yer alan eşyanın ithalatında 3 (üç) yıl süreyle ek mali yükümlülük şeklinde korunma önlemi uygulanmasına, ek mali yükümlülüğün aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde, azami ek mali yükümlülüğü aşmamak üzere, eşik birim kıymetten ithal edilen ürünün diğer yurtdışı giderler hariç CIF birim kıymetinin (net kilogram başına fiilen ödenen veya ödenecek

bedel ile navlun ve sigorta bedelleri toplamı) çıkarılması suretiyle hesaplanan müspet farka tekabül eden tutar kadar belirlenmesine, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Korunma Önlemleri Anlaşması'nın 9.1 maddesi gereğince gelişmekte olan ülkelere muafiyet tanınmasına ve önlemin istihsali hususunda Bakanlar Kurulu'na öneride bulunulmasına karar vermiştir.

| GTP | DÖNEM | Eşik Birim Kıymet (ABD Doları/Net Kg) | Azami Ek Ma |
|---|---|---|---|
| 36.05 | 1 inci Dönem (6/6/2012-5/6/2013) | 2,95 | |
| | 2 nci Dönem (6/6/2013-5/6/2014) | 2,90 | |
| | 3 üncü Dönem (6/6/2014-5/6/2015) | 2,85 | |

**Yürürlük**

**MADDE 4 –** (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 5 –** (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

**Resmi Gazete İçin Tıklayınız.**

**Mevzuatlar İçin Tıklayınız.**

---

EK-1

**KİBRİT İTHALATINDA YÜRÜTÜLEN SORUŞTURMAYA İLİŞKİN ÖZET SONUÇ RAPORU**

**1. SORUŞTURMAYA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER**

**1.1. Kapsam**

Bu rapor, İthalatta Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat (Mevzuat) çerçevesinde yürütülen uzatma soruşturması sonucunda ulaşılan tespitleri içermektedir.

**1.2. Soruşturmanın Başlatılması**

Kibrit ithalatında uygulanan korunma önlemine yönelik uzatma soruşturması, yerli üretici Malazlar Kibrit Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından yapılan ve Swedish Match Kibrit ve Çakmak Endüstri A.Ş. tarafından desteklenen başvuruya istinaden, 6/4/2012 tarihli ve 28256 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin 2012/3 sayılı Tebliğ ile başlatılmıştır.

### 1.3. Soruşturma Konusu Eşya

Soruşturma konusu eşya, 36.05 Gümrük Tarife Pozisyonlu "kibritler (36.04 pozisyonundaki pirotekni eşyası hariç)" altında sınıflandırılmaktadır.

### 1.4. Yerli Üreticiler

Soruşturma kapsamında yerli üreticilere ilişkin göstergeler değerlendirilirken Türkiye toplam üretiminin tamamını gerçekleştiren 2 yerli üretici firmaya ait bilgiler kullanılmıştır. Söz konusu 2 firma başvuru konusu eşyanın yerli üretiminin tamamını temsil etmektedir.

### 1.5. İlgili Tarafların Bilgilendirilmesi ve Dinlenmesi

Soruşturma konusu eşyanın yerli üreticileri, ithalatçıları ve ihracatçıları ile yabancı ülke temsilciliklerine ve diğer ilgili taraflara görüşlerini göndermeleri ve sözlü dinlenme taleplerini iletmeleri için yeterli süre tanınmıştır. İlgili taraf başvuru formları ve bilgi formları Ekonomi Bakanlığı internet sayfasında yayımlanarak duyurulmuştur. Soruşturmaya ilgili taraf olarak iştirak etmek isteyen tüzel kişilerin başvuruları kabul edilmiş ve söz konusu tarafların görüşlerinin dinlenebilmesini teminen, 2/5/2012 tarihinde tarafları dinleme toplantısı yapılmıştır. Gerek bu toplantı öncesinde gerekse toplantıdan sonra Bakanlığa yazılı olarak iletilen bilgi formları ve ilgili taraf görüşleri, soruşturma kapsamında değerlendirilmiştir.

### 1.6. Yerinde İnceleme

Soruşturma sırasında, Bakanlığımıza verilmiş olan bilgilerin yerinde incelenmesi ve önlemin etkileriyle devamına gerek olup olmadığı hususlarının değerlendirilmesi amacıyla, 19/4/2012 tarihinde Çankırı'da yerleşik kibrit üreticisinin tesislerinde yerinde inceleme yapılmıştır.

### 1.7. Sonuçların Değerlendirilmesi

Soruşturma sonucunda elde edilen bilgiler ve değerlendirmeleri içeren soruşturma raporu İthalatta Korunma Önlemlerini Değerlendirme Kurulu'nun 9/5/2012 tarihli toplantısında

değerlendirilmiştir.

## 2. SORUŞTURMA KONUSU EŞYANIN İTHALATI İLE İLGİLİ BİLGİLER

### 2.1. Genel İthalat

2007-2011 yılları ile 2012 yılı ilk 2 aylık döneminde gerçekleşen kibrit ithalatı miktar ve değer itibariyle aşağıda gösterilmektedir.

| Yıl | Miktar (Kg) | Değişim (%)(Miktar) | Değer (ABD Doları) | B.F. (S/Kg) | Değişim (%)(B.F.) |
|---|---|---|---|---|---|
| 2007 | 637.041 | - | 1.112.195 | 1,75 | - |
| 2008 | 1.228.574 | 93 | 1.815.732 | 1,48 | -15 |
| 2009 | 1.660.368 | 35 | 2.564.083 | 1,54 | 4 |
| 2010 | 75.676 | -95 | 330.531 | 4,37 | 183 |
| 2011 | 86.995 | 15 | 330.257 | 3,80 | -13 |
| 2011-2 | 8.375 | - | 25.796 | 3,08 | - |
| 2012-2 | 22.690 | 171 | 66.769 | 2,94 | -5 |

İthalatın 2007 yılından korunma önleminin alındığı 2009 yılma kadar önemli oranda arttığı, 2010 yılında ciddi oranda düştüğü ve 2011 yılında ise %15 oranında bir artış sergilediği görülmektedir. Dönemsel ithalat incelendiğinde 2012 yılının ilk 2 ayında kibrit ithalatının 2011 yılı ilk 2 ayına oranla %171 oranında arttığı görülmektedir.

### 2.2. İthalatın Yerli Üretime Oranı

Nispi ithalata ve ithal eşyanın piyasa payına ilişkin bilgiler başvuru sahibi firmalardan birinin talebi doğrultusunda başvuru sahiplerinin ticari sırlarını korumak amacıyla endekslenerek

verilecektir. Söz konusu endeksleme ve yıllık ve dönemsel karşılaştırmalar yapılırken ekonomik göstergelerin 2007 yılındaki ve 2011 yılı ilk 2 ayındaki seviyeleri 100 olarak kabul edilmiştir.

| **İthalatın Yerli Üretime Oranı Endeksi** | **2007** | **2008** | **2009** | **2010** | **2011** | **2011(2)** | **2012 (2)** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | 100 | 511 | 15.184 | 18 | 22 | 100 | 293 |

İthalatın yerli üretime oranı endeksi 2007-2009 döneminde hızla artarken 2010 ve 2011 yıllarında 18 ve 22 puana kadar gerilemiştir. 2012 yılı ilk 2 ayında ise ithalatın yerli üretime oranı yaklaşık 3 kat artarak 293 puan olarak gerçekleşmiştir.

### 2.3. İthalatın Piyasa Payı

Soruşturma sırasında verileri kullanılan ve yerli üretimin tamamını gerçekleştiren 2 yerli üreticinin yurtiçi satışları ile toplam ithalat rakamı toplanarak 'iç piyasa' büyüklüğü tespit edilmiş olup, bu çerçevede ithalatın ve yerli üretimin piyasa payları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

| **Piyasa Payı** | **2007** | **2008** | **2009** | **2010** | **2011** | **2011(2)** | **2012 (2)** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Yerli Üretimin Piyasa Payı Endeksi | 100 | 76 | 50 | 119 | 117 | 100 | 95 |
| ithal Ürünlerin Piyasa Payı Endeksi | 100 | 204 | 315 | 18 | 27 | 100 | 267 |

2008 ve 2009 yıllarında 204 ve 315 puan olarak gerçekleşen ithalatın piyasa payı, 2009 yılı Haziran ayında korunma önleminin yürürlüğe konulmasının etkisiyle 2010 yılında 18'e düşmüş, 2011 yılında ise 27'ye yükselmiştir. Dönemsel piyasa payları incelendiğinde, 2012 yılının ilk 2 ayında artan ithalat miktarı ile birlikte ithalatın piyasa payı endeksinin yaklaşık 2.5 kat artarak 267 puana yükseldiği görülmektedir.

Buna paralel olarak, 2009'a kadar azalan yerli üretimin piyasa payı endeksi önlem sonrasında 2007'deki seviyesinin de üstüne çıkmıştır. 2012 ilk 2 ayında ise 2011 yılı aynı dönemine göre

endekste 5 puanlık bir düşüş yaşanmıştır.

### 2.4. Ülkeler İtibariyle İthalat

Ülkeler itibariyle ithalat istatistikleri EK H'de yer almaktadır. Aşağıdaki tabloda 2011 yılı ithalat miktarları baz alınarak yapılan sıralamaya göre ülkelerden gerçekleşen ithalatın genel ithalat içindeki paylan görülmektedir.

| Ülkeler itibariyle ithalat (%) | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012(2) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| POLONYA | 7 | 2 | 3 | 44 | 43 | 56 |
| ALMANYA | 10 | 3 | 2 | 30 | 26 | 44 |
| BULGARİSTAN | 3 | 2 | 0 | 9 | 15 | - |
| İSVEÇ | 1 | 1 | 1 | 16 | 14 | - |
| ÇIN | 3 | 3 | 5 | 1 | 1 | - |
| ENDONEZYA | 17 | 74 | 83 | - | - | - |
| HİNDİSTAN | 44 | 16 | 6 | - | - | - |
| RUSYA FEDERASYONU | 3 | - | - | - | - | - |
| ÇEK CUMHURİYETİ | 12 | - | 1 | - | - | - |

2009 yılında yürürlüğe giren korunma önlemi öncesinde en çok ithalatın yapıldığı Endonezya ve Hindistan'dan önlem sonrası dönemde hiç ithalat yapılmadığı görülmektedir. Önlem sonrası dönemde ithalatın birim fiyatları yüksek olan Avrupa Birliği ülkelerine kaydığı görülmektedir.

## 3. YERLİ ÜRETİCİLERE İLİŞKİN GÖSTERGELER

Bu bölümde, soruşturma sürecinde yerli üretimin tamamını gerçekleştiren 2 firmanın ekonomik göstergeleri kullanılmıştır.

Ekonomik göstergeler başvuru sahibi firmalardan birinin talebi doğrultusunda başvuru sahiplerinin ticari sırlarını korumak amacıyla endekslenerek verilecektir. Söz konusu endeksleme ve yıllık ve dönemsel karşılaştırmalar yapılırken ekonomik göstergelerin 2007 yılındaki ve 2011 yılının ilk 2 ayındaki seviyeleri 100 olarak kabul edilmiştir.

### 3.1. Tüketim

| Tüketim | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2011(2) | 2012 (2) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Endeks | 100 | 94 | 83 | 67 | 51 | 100 | 101 |

2007 yılında 100 olan tüketim endeksi izleyen yıllarda sürekli bir düşüş göstermiş ve 2011 yılında 2007'deki seviyesinin yarısına gerilemiştir. 2011 ve 2012 yıllarındaki iki aylık dönemsel tüketim incelendiğinde 2012 yılında tüketim endeksinin 1 puan arttığı görülmektedir.

### 3.2. Üretim

| Üretim | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2011(2) | 2012 (2) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Endeks | 100 | 38 | 2 | 67 | 62 | 100 | 92 |

2007 yılında 100 olan kibrit üretimi endeksi 2008 ve 2009 yıllarında düşerek önce 38'e sonra 2'ye gerilemiş, 2010 yılında ise önemli bir artış göstererek 67 olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılında üretim endeksi 5 puan düşerek 62'ye gerilemiştir. 2012 yılı ilk 2 ayında üretim endeksi 2011 yılı aynı dönemine göre 8 puan düşerek 92 olmuştur.

### 3.3. Yurt içi Satışlar

| Yurt içi Satışlar | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2011(2) | 2012 (2) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Endeks | 100 | 71 | 41 | 80 | 60 | 100 | 96 |

2007 yılında 100 olan yurt içi satışlar endeksi izleyen iki yılda sırasıyla 71 ve 41 olarak gerçekleşmiş, 2010 yılında artarak 80'e yükselmiştir. 2011 yılında yine gerileyerek 60 olmuştur. 2012 ilk iki ayında da yurt içi satışlar 2011 yılının aynı dönemine göre 4 puan gerilemiştir.

### 3.4. Kapasite ve Kapasite Kullanım Oranı (KKO)

| | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2011(2) | 2012 (2) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Kapasite (Endeks) | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 |
| KKO (Endeks) | 100 | 38 | 2 | 67 | 62 | 100 | 92 |

Yerli üretimin kapasitesinin inceleme konusu dönem boyunca değişmediği görülmektedir. Kapasite kullanım oranına ilişkin endeks ise 2007-2009 döneminde sürekli düşüş göstermiş ve 2009 yılında 2'ye kadar gerilemiştir. 2010 yılında ise korunma önleminin etkisiyle KKO endeksi 67'ye yükselmiş, 2011 yılında bir miktar düşerek 62 olmuştur. Dönemsel kapasite kullanımı ise düşüş göstermektedir, 2011 yılı ilk iki ayında 100 olan endeks 2012 yılı aynı döneminde 92'ye gerilemiştir.

### 3.5. Dönem Sonu Stoklar

| Stoklar | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2011(2) | 2012 (2) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Endeks | 100 | 72 | 28 | 36 | 60 | 100 | 110 |

Yerli üretimin dönem sonu stok endeksi 2007 yılında 100 seviyesinde iken 2008 ve 2009 yıllarında düşerek 2009 yılında inceleme konusu dönemin en düşük seviyesi olan 28'e gerilemiştir. Ancak stoklar 2010 ve 2011 yıllarında tekrar artış eğilimine girmiş ve 2011 yılında 60'a yükselmiştir. 2012 ilk iki ayında da stoklarda bir önceki yılın aynı dönemine göre 10 puanlık bir artış yaşanmıştır.

### 3.6. İstihdam

| İstihdam | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2011(2) | 2012 (2) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Endeks | 100 | 42 | 21 | 81 | 76 | 100 | 54 |

Kibrit üretimindeki istihdam endeksinin 2008 ve 2009 yıllarında önemli oranda düştüğü, 2010 yılında bir önceki yıla göre önemli oranda artarak 81'e yükseldiği görülmektedir. 2011 yılında ise istihdam endeksi bir miktar düşerek 76'ya gerilemiştir. 2012 yılının ilk 2 ayında ise istihdam endeksi önemli bir düşüş göstermiştir. Bu durum yerli üreticilerden birinin bu dönemde üretim yapmamasından kaynaklanmaktadır.

### 3.7. Verimlilik

| Verimlilik | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2011(2) | 2012 (2) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Endeks | 100 | 89 | 8 | 83 | 82 | 100 | 170 |

Kişi başına düşen ton cinsinden üretim miktarı olarak hesaplanan işgücü verimliliğine ilişkin endeks 2009 yılında oldukça gerileyerek 8'e düşmüş ancak önlemin yürürlüğe girmesinden sonra 2010 yılında 83'e yükselmiş ve 2011 yılında da 82 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılının ilk 2 ayında verimlilik endeksinde bir önceki yılın aynı dönemine göre önemli bir artış olmuştur.

### 3.8. Kârlılık

| Kârlılık | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2011(2) | 2012 (2) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Endeks | 100 | 55 | 104 | 132 | 117 | 100 | 101 |

Yerli üretim dalının brüt kârlılığı önlem uygulamasını takiben 2009 ve 2010 yıllarında artış kaydetmiş, 2011 yılında İse bir önceki yıla göre 15 puan düşmüştür.

### 3.9. Yerli Üreticilerce Alınan Uyum Önlemleri

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Korunma Önlemleri Anlaşması ve İthalatta Korunma Önlemleri Mevzuatı çerçevesinde bir korunma önleminin süresinin uzatılabilmesi, ancak korunma önleminin ciddi zararı önlemek veya gidermek için gerekli olmaya devam ettiğini ve yerli üreticilerin piyasa koşullarına uyum sağlamakta olduğunu gösteren kanıtların bir soruşturma süreci ile tespit edilebilmesi halinde mümkün olabilmektedir.

Bu bağlamda, yerli üreticilerden alınan bilgiler ve soruşturma sırasında yapılan yerinde incelemelerde varılan tespitler, korunma önleminin uygulanmaya başladığı 2009 yılı sonrasında yerli sanayi dalma ilişkin aşağıdaki gelişmeleri ortaya koymaktadır.

1. Yerli üreticilerden Malazlar Kibrit Sanayi ve Ticaret A.Ş. maliyetlerin azaltılabilmesi ve enerji verimliliğinin artırılması amacıyla enerji sistemini tamamen doğalgaza dönüştürmüş, bu amaçla kazan, altyapı vb. gibi kısımlar için toplam ciroya oranla önemli bir yatırım yapılmıştır. Kimyasal kullanımlarının azaltılabilmesi amacıyla bazı ÜR-GE çalışmaları yapılmış, bu şekilde kullanılan

kimyasal maddelerin miktarında bir miktar azalma sağlanması yanında kalite ve maliyet açısından da fayda sağlanmıştır.

2. Aynı firma tarafından verimliliğin arttırılması ve daha az eleman ile aynı işi yapabilmek amacıyla iş-zaman etüdü çalışmaları yapılmış, bu amaçla her birim için hedefler konulmuş, yeni imalat tekniklerinin yardımıyla daha az işgücü ile aynı iş yapılıyor hale gelmiştir.

3. Söz konusu firma yeni açıklanan yatırım teşvik paketinin unsurlarına ilişkin değerlendirme yapmakta olup hammadde, işçilik ve enerji maliyetlerinde tasarruf sağlamak üzere üretim yerini değiştirmeyi planlamaktadır. Diğer yerli üreticinin üretim faaliyetleri ise Çankırı ilinde organize sanayi bölgesinde devam etmektedir. Üretim teknolojisi bakımdan herhangi bir eksiklik tespit edilmemiştir.

4. Swedish Match Kibrit ve Çakmak Endüstri A.Ş. firması önlem öncesinde durdurduğu üretime önlem sırasında tekrar başlamıştır. Böylece önlem öncesindeki iki yılda toplam ithalatın önemli bir kısmını gerçekleştiren firma önlem sonrasında elinde atıl olarak bulunan makine parkını kullanmaya başlayarak üretime geçmiştir. Bu durum hem firma tarafından piyasa koşullarına uyum için alman en önemli önlem olurken diğer yandan da alınan korunma önleminin en önemli sonucu olmuştur.

5. Swedish Match firması halen 3 üretim hattından 2'sini kullanarak üretim gerçekleştirmektedir. Firma önümüzdeki dönemde 3'üncü üretim hattını da devreye sokarak hâlihazırda ithalatım yaptığı özellikli ve yüksek fiyatlı kibritlerin üretimine başlamayı ve ihracata yönelik üretim yapmayı planlamaktadır.

## 4. İLGİLİ TARAFLARCA ÖNE SÜRÜLEN HUSUSLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

İlgili taraflar hem orijinal soruşturmaya hem de uzatma soruşturmasına ilişkin görüş bazı görüşler belirtmiştir. Bu görüşlerden dikkate değer olanları aşağıda değerlendirilmiştir.

1. Yerli üreticilerin karşı karşıya olduğu zarar ithalattan değil küçülen piyasadan kaynaklanmaktadır. Yerli üreticilerin yurt içi satışları 2010 ve 2011 yıllarında 2007 seviyesinin altında seyretmektedir.

Yerli üreticilerin satışları küçülen piyasanın etkisiyle 2007'deki seviyesinin altında seyretmektedir. Diğer taraftan, küçülen yurt içi piyasada 2007 yılında 100 olarak alman yerli

ürünlerin piyasa payı endeksi 2009'a gelindiğinde 50'ye gerilemiştir. Ancak önlem sonrası dönemde 2010 yılında piyasa bir önceki yıla göre 16 puan daraldığı halde yerli üretim miktarı anılan yıl 65 puan, yerli üretimin piyasa payı ise bir önceki yıla göre 69 puan artış göstermiş ve 2011 yılında piyasa payı endeksi 117'ye ulaşmıştır. Korunma önlemi sonrası artan piyasa payları, piyasanın küçülmesinin yerli üreticiler üzerinde sınırlı bir etkisinin bulunduğunu, ancak piyasa paylarındaki azalmanın ve dolayısıyla zararın ithalat ile doğrudan bağlantılı olduğunu göstermektedir.

Nitekim 2012 yılının ilk iki aylık döneminde tüketim 2011 yılının aynı dönemine göre 1 puan artarken aynı dönemde ithalatın piyasa payı 167 puan artmıştır. Buna karşılık yerli üreticilerin yurt içi satış miktarı 4 puan, piyasa payı ise 5 puan azalmıştır. Söz konusu dönemde üretim 8, kapasite kullamm oranı 8 puan azalırken, dönem sonu stok miktarı 10 puan artmıştır. Görüldüğü üzere tüketimdeki artışa rağmen yerli üreticilerin ekonomik göstergeleri, anılan dönemdeki ithalat artışına bağlı olarak, olumsuz etkilenmiştir.

2. Yerli üreticilerin karşı karşıya olduğu zarar ithalat ile açıklanamaz zira 2010 ve 2011 yıllarında ithal ürün ortalama birim fiyatı %100 oranında artmıştır ve herhangi bir fiyat kırılması da bulunmamaktadır.

İthal ürünlerin birim fiyatlarında yaşanan artış alınan korunma önleminin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Fiyat kırılmasına yol açan düşük fiyatlı ithalat önlem sonrasında tamamen durmuştur. Ancak 2012 yılının ilk 2 ayında ithalat %171 oranında artarken ithal birim fiyatları %5 düşmüştür. Önlemin kaldırılması halinde fiyat kırılmasına yol açan ithalat tekrar artacaktır.

3. Ciddi zarar ithalattan ziyade başvurunu gizli olmayan özetinde yer alan uyum planından da anlaşılacağı üzere, yerli üreticilerin verimsiz üretim yapısından kaynaklanmaktadır. Başvurunun gizli olmayan özetinde yer alan ve bu raporun 3.9 numaralı başlığında değerlendirilen yerli üreticiler tarafından piyasa şartlarına uyum için alınan önlemler, korunma önlemi sonrasında yaşanan gelişmelerdir.

4. 2009 fınansal krizinin yerli kibrit üreticileri üzerindeki etkisi gizli olmayan özette incelenmemiştir ve bu durum Korunma Önlemleri Anlaşmasına uygun değildir.

2009 fınansal krizi yalnızca Türkiye ekonomisini değil tüm dünya ekonomisini etkilemiştir. Ancak 2009 yılındaki krizin yerli kibrit üreticileri üzerinde özel bir etki yaptığı sonucuna varılamamıştır.

Yerli kibrit üreticileri 2009 yılı sonrasında kurulu kapasitelerini korumuş, üretimlerini ve yurt içi satışlarını önemli oranda artırmış durumdadır.

5. Türkiye net kibrit ithalatçısıdır ve iç talep arzdan fazladır, bu nedenle kibrit ithalatının devamı şarttır ve önlemin devamı tüketicilere zarar verecektir.

Türkiye inceleme dönemi boyunca net kibrit ithalatçısı olmuştur. Ancak bu durum yerli üretimin kapasite eksikliğinden ya da yurt içi talebin arzdan fazla olmasından kaynaklanmamaktadır. İnceleme dönemi boyunca yerli üreticilerin toplam kapasitesi yurt içi talebin oldukça üstünde seyretmiştir. Diğer taraftan 2010 ve 2011 yıllarında üretim, tüketimden fazla olmuştur. Bu nedenle, önlemin devamı nedeniyle kibrit arzında bir daralma ve tüketicilerin bundan kaynaklanan bir zararı olması söz konusu değildir.

6. Yerli üretim dalında var olduğu iddia edilen zarar ithalattaki artıştan değil kavak fiyatlarının artmasından kaynaklanmıştır.

Soruşturma sırasında kavak fiyatlarının seyri de incelenmiş olup aşağıda da gösterildiği üzere, TL bazında fiyatların bir miktar artmış olmakla birlikte fiyat artışının genel enflasyon artışından daha düşük kaldığı, dolar bazında ise kavak fiyatlarının 2009 yılından bu yana kayda değer şekilde düştüğü tespit edilmiştir.

| **Yıllar** | **Endeks ($/m3)** | **Endeks (TL/m3)** |
|---|---|---|
| 2007 | 100 | 100 |
| 2008 | 101 | 100 |
| 2009 | 90 | 108 |
| 2010 | 91 | 105 |
| 2011 | 80 | 103 |

7. İlgili taraflar, çakmaklar ile kibritlerin kullanım alanları itibariyle ikame ürünler olduğunu belirterek son yıllarda talebinde artış görülen özellikle Uzak Doğu menşeli ve göreceli olarak düşük birim fiyatlı çakmakların yol açtığı rekabetin kibrit üreticilerinin satışlarını olumsuz

etkilediğini savunmuştur.

Türkiye'nin 9613.10 GTP'li "tekrar doldurulamayan gazlı çep çakmakları" ile 9613.20 GTP'li "doldurulabilen gazlı çep çakmakları" ithalatı aşağıdaki tabloda görülmektedir.

| | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Çakmak İthalatı (Milyon Adet)** | 46 | 43 | 51 | 57 | |
| **Değişim (%)** | - | -7 | 19 | 12 | |
| **Çakmak İthalatı (Endeks)** | 100 | 93 | 111 | 124 | |
| **Kibrit İthalatı (Kg)** | 637.041 | 1.228.574 | 1.660.368 | 75.676 | 8 |
| **Değişim (%)** | - | 93 | 35 | -95 | |
| **Kibrit İthalatı (Endeks)** | 100 | 193 | 261 | 12 | |
| **Kibrit Yurtiçi Satışı (Endeks)** | 100 | 71 | 41 | 80 | |

Türkiye'nin çakmak ithalatının 7 puan azaldığı 2008 yılında kibrit yurt içi satış miktarı 29 puan azalmış, çakmak ithalatının 18 puan arttığı 2009 yılında ise yerli üreticilerin kibrit satışları 30 puan azalmıştır. Diğer taraftan, 2010 yılında çakmak ithalatı 13 puan artarken kibrit yurt içi satışları da 39 puan artmıştır. Çakmak ithalatının 94 puan azaldığı 2011 yılında ise kibrit yurt içi satış miktarının 20 puan gerilediği tespit edilmiştir.

Yerli üreticiler üzerinde meydana gelen ciddi zararın sebebinin, ilgili tarafların iddia ettiği şekilde, ikame ürün olan çakmağın ucuz fiyatlı ithalatı olması durumunda kibrit ithalatının da olmaması gerekirken, çakmak ithalatının arttığı dönemde kibrit ithalatının da arttığı, dolayısıyla aralarında doğrudan bir ilişkinin bulunmadığı görülmektedir. Ayrıca üretimin önlem sonrası artması ve ithalatın azalması yerli üreticilerin önlem alınmadan önceki dönemde ithalatla rekabet edemediklerinin açık bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, yerli üretim

dalında ortaya çıkan zarar ile kibritin ikame ürünü olan çakmağın ithalatının seyri arasında bir ilişki tespit edilememiş olup bu durum ilgili tarafların iddialarının doğru olmadığı sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Buna karşılık yukarıdaki tablodan da görüldüğü üzere, kibrit ithalatı ile kibrit yurtiçi satışları arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur. Kibrit ithalatının arttığı yıllarda kibrit yurt içi satışları düşerken, ithalatın azaldığı yıllarda kibrit yurt içi satış miktarı artış göstermiştir.

8. Yerli üretimin durumunda düzelme görülmektedir. Önlemin uzatılmasına gerek bulunmamaktadır.

Korunma önlemi uygulandıktan sonra yerli üreticilerin durumunda düzelmenin olduğu ekonomik göstergelerin değerlendirilmesi neticesinde görülmektedir. Ancak yerli üreticilerin yeni duruma uyum sağlamak için planladıkları iş ve işlemlerin yapılmasından önce önlemin kalkması durumunda, yerli üreticilerin ithalatı artacak olan düşük fiyatlı ithal ürünlerle rekabet edemeyecek olmaları nedeniyle, bu düzelmenin sürdürülebilir olmayacağı açıktır.

**5. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ**

2009 yılının 6. ayında yürürlüğe giren geçici korunma önlemi ile başlayan yaklaşık 3 yıllık süreçte kibrit ithalatında önlem öncesindeki döneme göre önemli bir düşüş yaşanmış, 2010 yılında ithalat %95 oranında gerilemiştir. Bununla beraber düşük miktarlı olmakla birlikte ithalatın 2011 yılında %15 arttığı, 2012 yılı ilk 2 ayında ise ithalatın artış oranının %171 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Soruşturma dönemi boyunca düşüş eğiliminde bulunan tüketime karşın korunma önlemi sonrasında yerli üretimin önemli ölçüde arttığı görülmektedir. Bu hususta korunma önlemi uygulamasını takiben önlem öncesinde en önemli ithalatçı durumunda olan firmanın üretime başlaması etkili olmuştur.

Yerli üreticilerin göstergeleri incelendiğinde, önlem sonrası dönemde düşen tüketime karşın üretim, yurt içi satışlar, kapasite kullanım oranı, verimlilik ve istihdam verilerinde artış olduğu görülmektedir. Yurt dışı satışların az da olsa arttığı ancak önlem öncesindeki seviyeye yaklaşamadığı, karlılıkta ise küçük bir artış olduğu gözlenmektedir.

2011 yılı ve 2012 yılının ilk 2 aylık döneminde ithalatta görülen artış ve buna paralel şekilde yerli üreticilerin üretim, kapasite kullanım oranı, yurt içi satışlar, stoklar ve istihdam verilerinde anılan dönemde görülen negatif seyir dikkate alındığında, korunma önleminin sona ermesi halinde artacak ithalat nedeniyle yerli üreticilerin ekonomik göstergelerinde başlayan iyileşmenin sürdürülebilir olmayacağı değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, 2009 yılı Haziran ayından beri uygulanmakta olan korunma önlemi sayesinde meydana gelen olumlu gelişmelerin ve yerli üreticilerin uyum konusundaki çalışmalarının devamı bakımından mevcut uygulamanın süresinin uzatılması önem kazanmaktadır.

Yukarıda belirtilen hususlar, yerli üreticilerin içinde bulunduğu uyum süreci ve önlemin devamının gerekli olup olmadığına ilişkin görüşler beraber ele alındığında, kibrit ithalatına yönelik olarak uygulanan korunma önleminin süresinin ilk önlem süresinin bitiminden itibaren 3 yıl daha uzatılmasının gerekli olduğu değerlendirilmektedir.

---

**EK II ÜLKELER İTİBARİYLE İTHALAT İSTATİSTİKLERİ**

| | 2007 | | | | 2008 | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Ülke Adı** | **Mik tar** | **Dolar** | **B.F.** | **Mik tar %** | **Mik tar** | **Dolar** | **B.F.** | **Miktar %** |
| POLONYA | 44.181 | 109.945 | 2,49 | 6,90% | 22.347 | 56.857 | 2,54 | 1,80% |
| ALMANYA | 64,101 | 162.611 | 2,54 | 10,10% | 40.682 | 99.733 | 2,45 | 3,30% |
| BULGARİSTAN | 18.341 | 42.150 | 2,3 | 2,90% | 18.605 | 46.551 | 2.5 | 1,50% |
| İSVEÇ | 4.280 | 18.137 | 4,24 | 0,70% | 9.674 | 38.660 | 4 | 0,80% |
| ÇİN | 18.471 | 82.452 | 4,46 | 2.90% | 34.543 | 82.912 | 2,4 | 2,80% |
| A.B.D. | 34 | 5.404 | 158,94 | 0,00% | | | | |
| ENDONEZYA | 110.700 | 140.228 | 1,27 | 17,40% | 911.988 | 1.201.050 | 1,32 | 74,20% |
| HİNDİSTAN | 282.866 | 380.064 | 1,34 | 44,40% | 190.362 | 288.428 | 1,52 | 15,50% |
| İNGİLTERE | 14 | 296 | 21.14 | 0,00% | 205 | 690 | 3,37 | 0,00% |
| İSPANYA | 15 | 327 | 21,8 | 0,00% | | | | |
| MACARİSTAN | 72 | 1.205 | 16.74 | 0,00% | | | | |
| RUSYA FEDERASYONU | 17.966 | 20.628 | 1,15 | 2,80% | | | | |
| ÇEK CUMHURİYETİ | 76.000 | 148.748 | 1.96 | 11,90% | | | | |
| AVUSTURYA | | | | | 46 | 420 | 9,13 | 0,00% |
| JAPONYA | | | | | 122 | 431 | 3,53 | 0,00% |
| HOLLANDA | | | | | | | | |